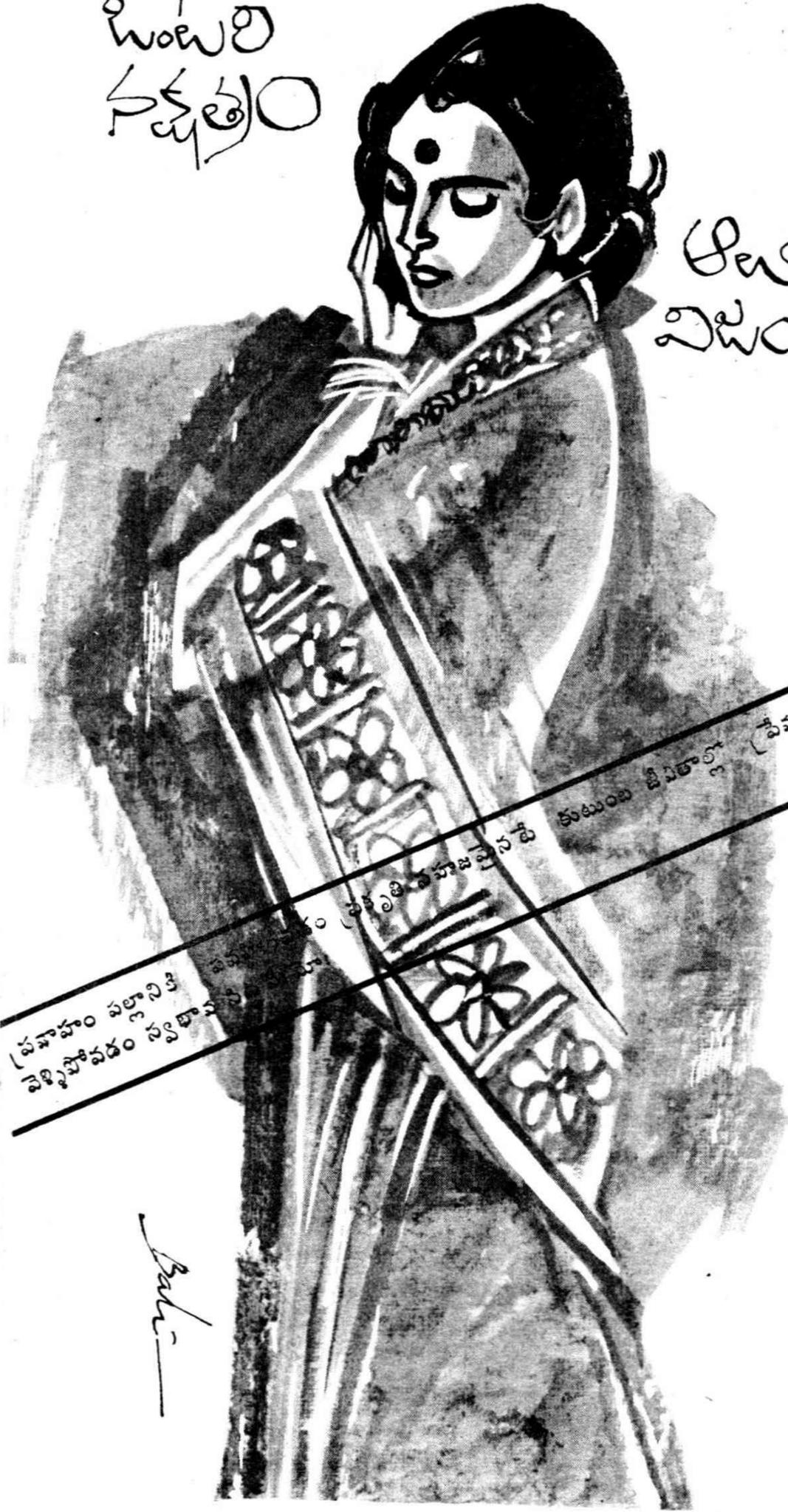

మంచిగంభీర పరిమళం, అగరువత్తుల ఘుమాయింపు, మల్లెల సౌరభం, పచ్చి తాటాకుల వింత వాసన, మామిడి తోరణాల, మంగళ వాయిద్యాలు, వెన్నెల కన్నె తీర్చిదిద్దిన వెండి ముగ్గులు, వెలతురు పువ్వుల లేలేత నవ్వులు, పట్టు చీరల రెవరెపలు, కన్నె పిల్లల హృదయాల్లో మోగుతున్న సన్నాయి నాదాలు, నుదుటి కల్యాణ తిలకం, చెక్కిట చుక్క, కళ్ళల్లో కలల హరివిల్లులు - విచిత్రమైన స్పందనను కలిగిస్తూంది వాతావరణం.

హిందలి
సచ్చత్రం

ఆంధ్ర
విజయలక్ష్మి

ప్రవాహం పల్లనిక్తి వెళ్ళిపోవడం న్యథావిధిగా ప్రకృతి వహజవైసలే కుటుంబ జీవితాల్లో ప్రేమ విద్వలవైపుకే

Radhika

హృదయంలో విరబూస్తున్న మధుర భావాలు శారం చెక్కిళ్ళలో ప్రతిఫలిస్తున్నాయి. పురోహితుడు చెప్తున్నట్లు పూజ చేస్తూ మధ్య మధ్యలో సిగ్గుగా స్నేహితు రాళ్ళ వంక చూస్తుంది.

అన్నటివరకు బొంగరంలా ఇంట్లోకి, బయటికి తిరుగుతూ అన్నీ అందించిన అరుంధతి పండిరి గుజకు ఆనుకుని కూతురివంక ప్రేమగా, తన్మయంగా చూస్తూంది. నిన్నుమొన్నటి ప్రాకుల పాపాయి ఇంతై ఇంతింతై చీరసింగరించి యిప్పుడు నవవదువై గోరీపూజ చేస్తూంది. చిలిపినవ్వుల కొంటె అల్లరుల అమ్మాయి సిగ్గులమొగ్గయి క్రీగంట చూస్తూంది.

కల్యాణ ఘడియవస్తే ఆగదంటారం దుకే యింత త్వరగా, యింత శేలికగా కూతురి వెళ్ళి నిశ్చయమవుతుందని అనుకోని అరుంధతి ఆనందాన్ని యిముడ్చుకోలేకపోతూంది శారద బంగారు బొమ్మే అయినా, రిసెర్పి స్కాలరయినా కట్టుం ప్రసక్తి లేకుండా ఆమెకు మనసిచ్చిన నాడు, ఆ మెక్కు నచ్చిన వాడయిన వ్యక్తితో వెళ్ళి జరగడం - అదీ వదువు గుణగణాలతో, విద్యాసంపదతో నిమిత్తం లేకుండా కట్టాలివ్వక తప్పనిసరయిన పరిస్థితుల్లో యింతసుఖవుగా జరిగిపోవడం ఆమెకు ఓ అద్భుతంలా కనిపిస్తూంది. దబ్బుతో ముడిపడ్డ యీ లోకంలో యింక ఒంటరిగాపోరాడే ఓపిక మిగలేదు తనకు. ఒంటరిగా అవును తను ఒంటరిదే.... కొండంత విషాదం కారు మేఘంలా చుట్టేసింది.

* * *

అవాటి కలలు కళ్ళ ముందు కదలాడు తున్నాయి. రెండేకరాల రెతు కలలోకూడా అమకోలేనికోరికల్నికోరుకుంది అరుంధతి తన ముగ్గురు బిడ్డలకీ పెద్దపెద్ద చదువులు చెప్పించాలని కల్పన కంది.... కాదు.. పంతం పట్టింది. అది వెగ్గించుకోవడానికి గాను కడుపునిండా తిండి, కంటినిండా నిద్ర లేకుండా శ్రమించింది. అరడజను గేదెల్ని, ఇరవై కోళ్ళను పెట్టుకుని పైసా పైసా కూడబెట్టి చలపతి రఘుల చదువుకు ఖర్చుపెట్టింది. వాళ్ళు శ్రద్ధగా చదువుతూ ఒక్కొక్క మెట్టేపెకి ఎక్కుతున్న కొద్ది తమ శ్రమ ఫలిస్తూందని మురిసిపోయే వారు అరుంధతి. ఆమె భర్త చక్రపాణి ముగ్గురిలోకి

చిన్నది కారణకూడా వైచదువుకు వచ్చే సరికి అందరికీ డబ్బు సంపాదానికి ఇచ్చింది అయ్యేది. అలాంటి సమయాల్లో దేవతలా ఆదుకునేది ప్రకృతిని సారమూయి మల ఇట్లో చెప్పి, చెప్పకుండా వంగ, ఏటై వంపుతూ వుండేది చలవతికి. అవసరం అంతరాత్మను జో కొడుతున్నా. ఆస్వ తంత్రురాలయిన ఆడపిల్ల అందిస్తున్న సహాయాన్ని అంగీకరించడానికి మన సొప్పేది కాదు

“ఏమిట త్రయ్యా నీ మొహమాటం! మా యింట్లో నాకామాత్రం స్వతంత్రం వుంది. ఈ డబ్బు గురించి నేనేవరికీ సంజాయిషీ చెప్పాల్సిన అవసరంలేదు. నేను కష్టపడి పెంచిన మల్లె పొదల పూల మృగా వచ్చిన దగ్గరి. మల్లెపూలంత వది త్రమయిందీకబ్బు” బొడ్డుమల్లె పూవులా స్వచ్ఛంగానవ్వుతూ అరుంధతిని ఒప్పించడానికి ప్రయత్నించేది కమల. కమల అంతగా చెప్తున్నా సరిపెట్టుకోలేకపోయేది అరుంధతి.

“కేవలం అందం కోసమో, నరదా కోసమో పూల మొక్కల్ని పెంచ గలిగే అద్భుతమెలానూలేదు మనకు. అమ్మ గలిగిన వస్తువే ఒక్కటి దొరికినా అమ్మకుంటే గాని గడవని బ్రతుకులు మనవి. అందుకే వది మందికీ వది దోసిళ్ళు పంచాల్సిన పువ్వుల్ని వది పావలాలకు అమ్ముతున్నాను. ఇది బావ చదువుకు ఉపయోగ వడదం కంటే కావలసిందేమంద త్రయ్యా!” రక్తం నంచుకు వుట్టిన అన్న దమ్ములు, తోబుట్టువులే దేహీ అని చెయ్యి చాచి అడిగినా మొహం చాచేసిన సమయంలో ఆ అమ్మాయి చూపుతున్న బొదార్యానికి కన్నీళ్ళు తిరిగివచ్చాయి అరుంధతికి హృదయం మూగవోయి. మాటలు రాక కమల భుజంచుట్టూ చెయ్యేసి పొదువుకుని మౌనంగా కోటి ఆశీర్వాదాల్ని కురిపించింది.

కమల చలవవల్ల చలవతి ఏ ఆటంకం లేకుండా ఎమ్. ఇ ఫూర్తిచేశాడు అప్పటికి కమల, చలవతి బాగా సన్నిహిత మయ్యారు. అరుంధతికీకూడా కమలను కోడల్ని చేసుకుంటే బావుంటుందనిపించేది తనంచేనూ, తన కొడుకంటేనూ ప్రాణంపెట్టే యీ పిల్ల తన యింటి దీవ మవుతుంది. ఆమె చేతుల్లో తన చివరి రోజులు చల్లగా గడిచిపోతాయని తలపోసేది అరుంధతి.

అరుంధతి కమ్మటి ఆలోచనల్లో వుండగా ఉద్యోగ ప్రయత్నం కోసం వెళ్ళిన చలవతి ఓ క్రొత్తవార్తను మోసుకొచ్చాడు చలవతి ప్రొఫెసర్ రాయన అమెరికాలో

అరుంధతి గన్నయమ్మ

బెజవాడ కనకదుర్గమ్మ

వుండేలా ఏర్పాటు చేసుకుని వెళ్ళిపోతూ కూతురికి వెళ్ళి ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టాడు. ఇటు చదువులోనూ, అటు ఆటలోనూ చురుగ్గా వుండే చలవతి ఆయన గృహిణి నాకరించాడు. ఒక లెక్కరర్ ద్వారా చలవతి దగ్గర వెళ్ళి ప్రస్తావన తెచ్చి అతన్ని ఒప్పించడానికి ప్రయత్నించారు

“నువ్వేమంటావమ్మా? మంచి అవకాశ మిది. యిక్కడే ఏదో ఒక ఉద్యోగం దొరకొచ్చనుకో. ఐనా ఎక్కడ పేసిన గొంగళి అక్కడేనన్నట్లు వుంటుంది బ్రతుకు. నేను అమెరికా వెళ్ళానంటే మన బ్రతుకుల స్వరూపమే మారిపోతుందమ్మా!” కొడుకు చెప్పేది విని నీరుకారి పోయింది అరుంధతి. ప్రొఫెసర్ కూతుర్ని చేసుకుని అమెరికా వెళ్ళేవాడు కమలనేం చేద్దామని! కమల అనురాగాన్ని, ఆమె చేసిన సాయాన్ని ఎంత త్వరగా మరిచి పోయాడు నీడు! కమలను వెళ్ళి చేసుకుని స్వక క్తి వల్ల స్వంత ప్రతిభ వల్ల అతను అమెరికా వెళ్ళుంటే తనంత అద్భుతవంతురాలు ప్రపంచంలో లేని మురిసిపోయేది. కాని....

“ఇక్కడి సంవత్సరమంతా గొడుచాకిరి చేసి సంపాదించే డబ్బుని అక్కడ ఒక్క నెలరోజుల్లో సంపాదించవచ్చు. రఘు, శారవల చదువుకోసం యింక నువ్వు, నాన్న యిలా అసమానం కష్టపాల్సిన అవసరముండదు. మనం పేదవాళ్ళమని భుక్తనచే న వాళ్ళముందు సగర్వంగా తలెత్తుకోవచ్చు. రఘుని, శారదనికూడా అమెరికా తీసుకువెళ్ళానికి అవకాశముంటుంది.” నిర్భీనంగా కొడుకు మాటలు

వింటోంది అరుంధతి—నాడు చెప్పేవన్నీ విజమేకావచ్చు. కాని మనిషికి కావలసింది దబ్బొక్కటేనా? డబ్బులేకపోతే బ్రతుకులో ఒక్క అడుగుకూడా ముందుకు వరదం లేదు. విజమే. కాని చదువుకు ఎకక లక్ష్యం సంపాదనేనా? బ్రతుకులోని మిగతా విలువలకు అర్థమేలేదా?

“ఏమిటమ్మా మాట్లాడవూ? కమల గురించి ఆలోచిస్తున్నావా?” తను బయట పెట్టానికి తటనటాయిసున్న విషయాన్ని అతనే ఎత్తడంతో ఆ తుతగా చూసింది అరుంధతి కమలని నీడు మరిచిపోలేదు. కమలని గురించి ఆలోచించాకైనా తనలోని లోపాన్ని గుర్తిస్తాడు-ఆకగా అతని వంక చూసింది అరుంధతి.

“అమ్మా! వాగ్దానాలు, సెంటిమెంట్లు కాలం చెల్లిపోయింది. నిచ్చిన కనిపిస్తూంటే ఎక్కి వెకి చేడుకోవడం నమరుల లక్షణం. సెంటిమెంట్లని వట్టుకుని క్రిందే కూర్చుంటానని భీష్మించడం వెర్రితనం. కమల నా చదువుకు సహాయ పడింది ఆవిక యిచ్చిందానికి రెండింతలు అమెరికానుంచి వంపిస్తాను. ధరేనా!” విరకిగా, ప్రాణంలేనట్లు చూస్తూంది అరుంధతి. ఆడపిల్ల ప్రేమను కూడా డబ్బుతో తూచే దౌర్భాగ్యుడూ నీకు సెంటిమెంట్లు, వాగ్దానాలు అర్థంలేనివిగా కనిపించడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. కమల వంపిన డబ్బుకు రెండింతలిస్తావు. ఆ అమ్మాయి పీకిచ్చిన ధైర్యానికి, ప్రేమకు బదులేమిస్తావు?

అతని మాటల దోరణిని బట్టి అతనో స్థిర నిశ్చయానికి వచ్చినట్లు. మరో ఆలోచనకు తావులేనట్లు కనిపించడంతో తను ఎంతవరకు కల్పించుకుని నచ్చ చెప్పడానికి ప్రయత్నించవచ్చో అర్థంకాలేదు అరుంధతి గుంజాటినవడుతూనే కొడుకుకు యిష్టమైన వంటలు చేస్తూంది. అంతలో చలవతికి యిష్టమే కోనాతో గులాబ్ జామ్ చేపి తెచ్చింది కమల కమలవంక చూడడానికి మొహంచెల్లక వంటిట్లోనే వుండిపోయింది అరుంధతి. కొంచెం సేపుపోయాక కమల వంటింట్లోకి వచ్చింది.

“అ త్రయ్యా! కూర తరగమంటావా?” పీట బాల్చుకుని కూర్చుంది కమల.

“నీకెందుకమ్మా క్రమ? నేను చేసుకుంటాగా!” కమల ముఖంవంక మూటిగా చూడడానికి జంకుగావుండి పొయ్యివంక డీక్షగా చూస్తూంది. కాసేపు నమోంగా అరుంధతిని చూస్తూ కూర్చుంది కమల.

“అ త్రయ్యా ఎందుకంత బాధవకావు? బావ నాతో విషయమంతా చెప్పాడు”

పత్రిక, మూరముడ శ్రీనివాసరావు...